

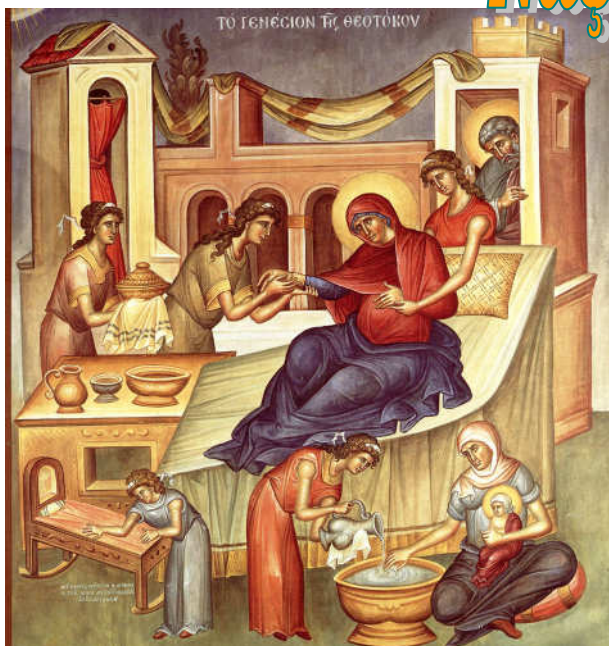
Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a XIV-a după Rusalii

În această săptămână,
miercuri:

Nasterea Maicii Domnului

**Ioachim și Ana din defăimarea
nenașterii de fii, și Adam și Eva din
stricăciunea morții s-au izbăvit,
Preacurată, prin sfântă nașterea ta.
Aceasta o prăznuiește și poporul tău,
de vina greșalelor izbăvindu-se când
strigă către tine: Cea stearpă naște pe
Născătoarea de Dumnezeu și
hrănitorea Vieții noastre.
Condacul Nașterii Maicii Domnului**

**Miercuri, de Sărbătoarea
Nașterii Maicii Domnului se face
dezlegare la pește.**

Evangelia duminicii Pilda nunții fiului de împărat (Matei, XXII, 1-14)

1. Și răspunzând, Iisus a vorbit iarăși în pilde, zicându-le:
2. Împărăția cerurilor asemănatu-s-a omului împărat care a făcut nuntă fiului său.
3. Și a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiți la nuntă, dar ei n-au voit să vină.
4. Iarăși a trimis alte slugi, zicând: Spuneți celor chemați: Iată, am pregătit ospățul meu; juncii mei și cele îngrășate s-au înjunghiat și toate sunt gata. Veniți la nuntă.
5. Dar ei, fără să țină seama, s-au dus: unul la țarina sa, altul la neguțătoria lui;
6. Iar ceilalți, punând mâna pe slugile lui, le-au batjocorit și le-au ucis.
7. Și auzind împăratul de acestea, s-a umplut de mânie, și trimițând oștile sale, a nimicit pe ucigași aceia și cetății lor i-au dat foc.
8. Apoi a zis către slugile sale: Nunta este gata, dar cei poftiți n-au fost vrednici.
9. Mergeți deci la răspântiile drumurilor și pe câți veți găsi, chemați-i la nuntă.
10. Și ieșind slugile acelea la drumuri, au adunat pe toți câți i-au găsit, și răi și buni, și s-a umplut casa nunții cu oaspeți.
11. Iar intrând împăratul ca să privească pe oaspeți, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă.
12. Și i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? El însă a tăcut.
13. Atunci împăratul a zis slugilor: Legați-l de picioare și de mâini și aruncați-l în întunericul cel mai dinafară. Acolo va fi scrâșnirea dinților.
14. Căci mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

Fecioara Maria și începutul mântuirii

În cea de-a opta zi a Noului An Bisericesc, început la 1 septembrie, Biserica Ortodoxă prăznuiește *Nașterea Maicii Domnului* sau *Sfânta Maria (Sântămăria) Mică*, cum este numită în popor. Deși în Sfânta Scriptură nu sunt relatate foarte multe detalii privitoare la viața Sfintei Fecioare, și mai ales despre nașterea și copilărea ei, Tradiția dezvăluie numeroase fapte miraculoase în legătură cu aceasta. Însăși zămislirea Mariei s-a petrecut într-un chip minunat, urmare rugăciunilor stăruitoare pe care Dumnezeu-știi Părinți Ioachim și Ana, ajunși la o vârstă înaintată fără a avea nici un copil, le-au înălțat către Dumnezeu. Erau oameni înstăriți, oameni de neam ales – Ioachim provenea din neamul regesc al lui David, iar soția sa Ana era fiica preotului Nathan, soră cu Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul –, oameni fără prihană și împlinitori ai legii, dar faptul că nu aveau urmași era socotit printre evrei ca o mare pedeapsă și o rușine. Însă Dumnezeu – Care nu trece cu vederea rugăciunea celui drept și cinstitor al celor sfinte – le-a împlinit cererea și Ana a născut pe aceea care avea să devină “mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită decât serafimii”. Când fecioara a împlinit vârsta de 3 ani, părinții și-au respectat făgăduința, închinând-o Templului, unde avea să rămână până la vârsta de 12 ani, când a fost încredințată ocrotirii dreptului Iosif.

Învățătura despre Născătoarea de Dumnezeu aparține în cea mai mare parte Tradiției, iar noi putem participa la neîncetata venerație pe care i-o acordă Biserica doar printr-o înaltă trăire spirituală în duhul Tradiției și numai în Biserică. De aceea, Biserica slujitoare, în cultul divin, se roagă Maicii Domnului mai des decât tuturor Sfinților să mijlocească către Fiul său pentru întreg neamul creștinesc. Mai mult, în chipul Maicii Domnului, se oglindește însăși Biserica creștină, care știe ea, *poartă și oferă* pe Hristos.

Cinstim pe Maica Domnului mai presus de orice ființă, dar aceasta nu ca urmare a unui privilegiu pe care l-ar fi primit în momentul zămislirii ei. Dimpotrivă, în Maica Domnului vedem pe cea care a cunoscut din plin dificultățile existenței umane, dar a păstrat neclintită ascultarea față de Dumnezeu. Eva – „prima Evă” și “mama tuturor celor vii” - a ascultat îndemnul șarpelui, fiind în stare *paradisiacă*, starea omenirii fără de păcat. Sfânta Fecioară Maria - „a doua Evă” -, aleasă să devină Maica lui Dumnezeu, a ascultat cuvintele Îngerului, aflându-se în starea omenirii căzute în păcat. Astfel, dacă prin Eva păcatul a intrat în lume, prin Maria a venit izbăvirea. După cum remarca și

marele teolog Nicolae Cabasila, în ea a fost atins țelul creației; precum pomul țintește spre rod, tot așa creația țintește spre Maica Domnului. În ea se arată puterea și posibilitatea conlucrării umane cu Dumnezeu în realizarea mântuirii, manifestată în capacitatea omului, descoperită în Maria, de a deveni “născător de Dumnezeu”. La zidirea primului om, spune Nicolae Cabasila, pământul a participat, dar nu a lucrat. Dumnezeu a luat țărână și a plămădit trup, dar pământul pentru că era neînsuflețit și fără rațiune, nu a fost părtaș la zidire cu voia sa și prin libera sa alegere. Însă la cea de-a doua zidire, atunci când locul pământului a fost luat de Născătoarea de Dumnezeu, lucrurile au stat diferit. Preacurata Fecioară “L-a atras pe Artist către pământ și I-a mișcat mâna creatoare”, căci cu adevărat înainte de întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, ea a dus “o viață preacurată și un trai nevinovat... cu sufletul mai curat decât lumina, cu trupul mai înduhovnicit decât tot ce există, mai strălucitor decât soarele, mai curat decât cerul...”

Alături de celelalte mari sărbători închinate cinstirii Maicii Domnului, praznicul Nașterii sale se constituie într-un prilej de aducere aminte de renașterea și mântuirea omului, posibile numai prin unirea noastră cu Hristos.

Vasilica Onofrei

Sinaxarul duminicii

În ziua de 5 septembrie, sunt pomeniți și *Sfinții Mucenici Urban, Teodor și Medimn*, care au trăit în Constantinopol în vremuri de crunte prigoniri a arienilor asupra creștinilor. Fiind izgonit episcopul Evagrie, ortodoxii aflându-se în mare necaz, au hotărât să recurgă la rugăminți către împărat, alegând printre reprezentanți și pe acești Mucenici Urban, Teodor și Medimn. Ajungând la împărat, acesta nu va răspunde pozitiv la cererile lor, ci mai mult s-a mâniat, astfel încât va trimite în taină la eparhul Modest, ca prinzând pe toți trimișii, să fie uciși. Suferind nenumărate chinuri și urcați fiind apoi într-o corabie, căreia i s-a dat foc, s-au săvârșit în ea, aflându-și în acest chip sfârșitul mucenicesc.

În aceeași zi de 5 septembrie Biserica Ortodoxă săvârșește pomenirea *Sf. Prooroc Zaharia, tatăl Sf. Ioan Botezătorul* – importante referințe despre viața sa găsiți în numărul 28 al Foii *parohiale* “*Credința și fapta*”)

După *Proloagele, vol. I și Viețile Sfinților pe luna septembrie*

Din tâlcuirea Evangheliei (Sf. Ioan Gură de Aur)

Hristos a vorbit în această pildă de nuntă, ca să cunoști câtă grijă are Dumnezeu de noi, câtă strălucire au cele din împărăția Sa; că acolo nimic nu-i trist, nimic dureros, ci toate sunt pline de bucurie duhovnicească. De aceea și Ioan Botezătorul Îl numește pe Hristos Mire (Ioan 3, 29); de aceea și Pavel spune: „*Că v-am logodit unui singur bărbat*” (II Corinetni 11, 2); și iarăși: „*Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos și în Biserică*” (Efeseni 5, 32).

Dar nici așa, iudeii n-au ajuns mai buni, nici mai blânzi. Poate fi, oare o răutate mai mare? Prima acuzație adusă acestora a fost că au omorât pe profeți, a doua, că au omorât pe Fiul, iar a treia, că n-au venit la nuntă cu toate că au fost poftiți la nuntă chiar de Cel pe Care ei Îl uciseseră, ci au născocit o mulțime de scuze: că și-au cumpărat pereche de boi, că și-au luat țarine, că s-au însurat. Deși scuzele lor par întemeiate, totuși noi învățăm de aici un lucru: oricât de grabnice și de necesare ar fi treburile noastre să nu le punem niciodată mai presus de cele duhovnicești.

Împăratul nu i-a poftit la nuntă în ziua nunții, ci cu mult înainte de nuntă. Că se spune în pildă: „*Spuneți celor chemați!*”; și iarăși: „*Chemați pe cei poftiți!*”. Aceasta le mărește și mai mult vina. Dar când și prin cine au fost chemați? - Prin toți profeții, apoi prin Ioan Botezătorul care propovăduia spunând „*Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez*” (Ioan 3, 30), - și prin Fiul: „*Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni*” (Matei 11, 28); și: „*De însetează cineva, să vină la Mine și să bea*” (Ioan 7, 37). I-a chemat nu numai prin cuvântul, ci și cu fapta; iar după Înălțarea Sa la cer, prin Petru și prin ceilalți apostoli. Pavel spune: „*Cel ce a lucrat prin Petru la chemarea celor tăiați împrejur, Acela a lucrat și prin mine la chemarea neamurilor*” (Galateni 2, 8).

Dar pentru că iudeii n-au fost vrednici, de aceea Hristos a spus: „*Duceți-vă la răspântiile drumurilor și pe câți veți afla, chemați-i; pe oricine ați întâlni, pe cei lepădați!*”. Că doar spusese în nenumărate rânduri: „*Desfrânatele și vameșii vor moșteni împărăția cerurilor*” (Matei 21, 31); și: „*Cei dintâi vor fi pe urmă și cei de pe urmă, întâi!*” (Matei 19, 30).

Apoi, ca să nu creadă neamurile că se pot mântui numai prin credință, Hristos le vorbește și de osânda faptelor rele; celor care n-au crezut încă le spune să se îngrijească de viața și de faptele lor. Viața și fapta sunt haină de nuntă; chemarea este har de la Dumnezeu.

- Dar pentru ce-i mai cercetează cu atenție pe cei poftiți la nuntă?

- Pentru că chemarea și curățirea sunt ale lui Dumnezeu; dar a rămâne chemat și curat îmbrăcat atârna de râvna celor care au fost chemați. Chemarea nu se datorează vredniciei omului, ci harului. Ar trebui, dar, să răsplătim lui Dumnezeu pentru harul ce ni l-a dat și să nu arătăm atâta răutate, după ce ne-a cinstit.

Liturghia pe înțelesul tuturor

(urmare din numărul anterior)

10. Care este ceremonialul și simbolismul lecturilor biblice - Apostolul și Evanghelia?

Lecturile biblice încep cu “Apostolul”, adică citirea din Faptele sau Epistolele Apostolilor introdusă prin formulele „*Să luăm aminte*”, „*Pace tuturor*”, replici care întruchipează cuvintele îngerești ale Arhanghelului Mihail și, respectiv, cele ale Arhanghelului Gavriil. Răspunsul stranei către preot va fi “*Și duhului tău*”, subliniindu-se că slujirea preoțească, asemeni slujirii apostolilor, trebuie să fie în duh și adevăr. Prin aceste formule, cât și prin îndemnul următor “*Înțelepciune!*”, li se amintește credincioșilor de înțelepciunea și atenția cu care se cuvine să asculte cuvântul divin.

În timpul “Apostolului”, se face tămâierea altarului și a naosului, act de cult care închipuie pe Sfinții Apostoli și mireasma învățaturii dumnezeiești răspândite de ei în toată Biserica, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel: “*Mulțumirea fie adusă lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Hristos și descoperă prin noi, în tot locul, mireasma cunoștinței Sale! Pentru că suntem lui Dumnezeu bună mireasmă a lui Hristos între cei ce se mântuiesc și între cei ce pier*” (II Corinteni 2, 14-15). Tămâierea exprimă apoi rugăciunea nu doar rugăciunea preotului, ci și rugăciunea tuturor celor prezenți în biserică, după cum zice psalmistul: “*Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta*” (Psalm 140,2). Între fumul de tămâie care se înalță și rugăciunea care se adresează lui Dumnezeu există această asociere. Este și motivul pentru care în momentele mai solemne ale slujbei, preotul iese și tămâiază icoanele și toată biserica atrăgând prin aceasta atenția creștinilor că trebuie să lase cele pământești și mai cu stăruință să-și înalțe mintea, precum fumul de tămâie, către Dumnezeu. De asemenea, în momentul în care preotul cădește, este bine ca și spațiul din fața sfintelor icoane să rămână întotdeauna liber, pentru nu pune în dificultate actul de cult colectiv. În timpul tămâierii bisericii de către diacon, preotul rostește în taină *Rugăciunea dinainte de Evanghelie*, prin care se invocă ajutorul divin pentru înțelegerea și împlinirea în fapte a învățăturilor evanghelice: “*Strălucește în inimile noastre, Iubitorule de oameni, Stăpâne, lumina cea curată a cunoașterii Dumnezeirii Tale și deschide ochii gândului nostru spre înțelegerea evanghelicelor Tale propovăduiri. Pune în noi și frica fericitelor Tale porunci, ca toate poftele trupului călcând, viețuire duhovnicească, să petrecem, cugetând și făcând toate cele ce sunt spre bună-plăcerea Ta. Că Tu ești lumina sufletelor și a trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule*

și Ție slavă înălțăm, împreună Celui fără de început al tău Părinte și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”.

După ce s-a încheiat lectura din “Apostol”, preotul se adresează cititorului: “Pace ție, cititorule!”, iar acesta zice: “Și duhului tău” și citește îndată stihurile după “Apostol”, iar la cor sau la strană se intonează “Aliluia”, cântare care înseamnă “Domnul vine, lăudați pe Domnul” și prin care aducem laudă lui Dumnezeu pentru darul ce se face prin citirea Evangheliei.

Primind de la preot Sfânta Evanghelie, diaconul iese cu ea prin sfintele uși, ducându-se la locul cel rânduit pentru citire, purtându-se înainte două sfeșnice sau făclii aprinse, în semn de respect și ca simboluri ale luminii adevărului evanghelic. Când slujba se săvârșește fără diacon, Evanghelia se citește de către preot dintre sfintele uși, cu fața spre credincioși. Când este diacon, lectura pericopei evanghelice este introdusă prin cererea de binecuvântare de la preot: “Binecuvântează, părinte, pe binevestitorul Sfântului Apostol și Evanghelist (N)”, binecuvântare pe care preotul i-o dă rostind dintre sfintele uși: “Dumnezeu, pentru rugăciunile Sfântului, întru tot Apostol și Evanghelist (N) să-ți dea ție, celui ce binevestești, cuvânt cu putere multă, spre plinirea Evangheliei iubitelui Său Fiu, a Domnului nostru Iisus Hristos”. Preotul sau al doilea diacon dacă este, zice: “Înțelepciune, drepți să ascultăm Sfânta Evanghelie”, preotul adăugând: “Pace tuturor”. După ce corul sau strana a răspuns: “Și duhului Tău”, diaconul anunță numele evanghelistului de la care este luată pericopa: “Din Sfânta Evanghelie de la (după N) citire”, iar corul intonează: “Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!”. Preotul sau diaconul al doilea îndeamnă din nou pe credincioși la multă atenție: ”Să luăm aminte!”.

După încheierea lecturii pericopei evanghelice, strana intonează ca și înainte de începerea ei: “Slavă Ție, Doamne, slavă, Ție!”, imn prin care recunoaștem și preamărim pe Dumnezeu, care a făcut cunoscut oamenilor Cuvântul Său.

Cât privește ordinea citirii celor două pericope din Noul Testament, mai întâi cea din Faptele Apostolilor sau din Epistolele acestora, iar după aceea pericopa Evangheliei, este motivată de faptul că Domnul S-a făcut cunoscut nu numai prin cele ce a grăit El Însuși, ci și prin ce a învățat pe Apostoli să propovăduiască. După Sfântul Gherman I al Constantinopolului, prin citirea Faptelor și Epistolelor se arată însăși chemarea la El a Apostolilor și co-sfințirea (instituirea) lor.

Este obligatoriu a îngenunchea în aceste momente ale citirii Apostolului și Evangheliei ?

Atenția specială și concentrarea spirituală mai accentuată care se cere credincioșilor a o avea este subliniată și prin îndemnul “Înțelepciune, drepți să ascultăm Sfânta Evanghelie”. Apropiindu-ne de Dumnezeu și de Sfintele Taine, să nu fim cu nepăsare, ci cu râvnă. Căci precum în fața unei persoane pe care o respecti adopti o atitudine cuviincioasă, cu atât mai mult în prezența lui Dumnezeu. (va urma)

Bibliografie:

1. Cabasila, Nicolae, *Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii*, Editura Arhiepiscopiei Bucureștilor, București, 1989
2. *Credința Ortodoxă*, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1996
3. Vintilescu, Petre, *Liturghierul explicat*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Biseicii Ortodoxe Române, București, 1998
4. Vuiescu, C.; C. Dron, *Sfânta Liturghie lămurită pe înțelesul tuturor*, Editura “Credința Strămoșească”, Argeș, 2002

Cronică parohială

Joi 2 septembrie, în biserica parohială, au primit Sfânta Taină a Botezului doi pruncuți:

- Prunca Smaranda-Maria, fiica tinerei familii Durac Ștefan-Petronel și Anca-Georgeta, asistată

de nașii Costel-Paul și Garofa Butnariu, împreună cu fiica lor Adriana-Elena.

- Pruncul Alexandru, fiul familiei State Cristian și Anca-Simona, asistată de nașii Florentin și Beatrice-Gabriela Ștefănescu.

Adresăm felicitări nașilor și cele mai bune urări celor doi creștini proaspăt intrați în comunitatea Bisericii.

Sâmbătă 4 septembrie și-au întemeiat familie creștină prin primirea Sfintei Taine a Cununii, Plămădeală Gabriel-Cătălin și Budeanu Mihaela, călăuziți de nașii Costache și Maria Nechita.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank, filiala Iași.